

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка

Сюткін С.І.

Регіональна економічна і соціальна географія

Робочий зошит для самостійної роботи студентів

Частина II. Африка, Америка та Австралія з Океанією

Суми – 2018

*Рекомендовано до друку вченою радою природничо-географічного факультету
Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
(протокол № 6 від 24 січня 2018 р.)*

Рецензенти:

М. О. Барановський, доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри географії Ніжинського державного університету імені М.В. Гоголя.

Б. М. Нешатаєв, доктор географічних наук, професор кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Б. П. Яценко, доктор географічних наук, професор кафедри країнознавства та туризму Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка.

Сюткін С.І.

Регіональна економічна і соціальна географія : робочий зошит для самостійної роботи студентів. Частина 2. Африка, Америка та Австралія з Океанією / С.І. Сюткін. – Суми : ФОП Цьома С.П., 2018. – 40 с.

Структура завдань робочого зошиту відповідає основним темам нормативного курсу «Регіональна економічна і соціальна географія». Запропоновані завдання орієнтують студентів на активну пізнавальну діяльність, творчу самостійну працю тощо, формують вміння розв'язувати прикладні задачі та коректно оформляти результати графічно-розрахункових та картографічних робіт. У виданні містяться теоретичні запитання для перевірки рівня засвоєння знань та отримання допуску до практичних робіт і поточного тестування.

© Сюткін С.І., 2018

© ФОП Цьома С.П., 2018

© СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2018

ЗМІСТ

Африка.....	4
Завдання 1. Політична карта Африки.....	4
Завдання 2. Спеціалізація сільського господарства країн Африки.....	6
Завдання 3. Вивчення особливостей територіальної структури господарства африканських країн	8
Завдання 4. Побудова економіко-географічного профілю Нігерії.....	9
Завдання 5. Територіальна структура господарства Південноафриканської Республіки	11
Америка	14
Завдання 6. Політична карта Америки.....	14
Завдання 7. Територіальна структура господарства Канади	16
Завдання 8. Територіальна структура господарства США	19
Завдання 9. Субрегіональний поділ Америки. Латинська Америка	23
Завдання 10. Територіальна структура господарства Куби	24
Завдання 11. Територіальна структура господарства Бразилії.....	27
Завдання 12. Територіальна структура господарства Аргентини	30
Австралія та Океанія.....	33
Завдання 13. Політична карта Австралії та Океанії.....	33
Завдання 14. Територіальна структура господарства Австралії	34
Завдання 15. Суспільно-географічна характеристика Нової Зеландії	37
Список рекомендованої літератури.....	38

Завдання 1.

Політична карта Африки

Проаналізуйте статистичні додатки рекомендованих навчальних посібників (дивись *список рекомендованої літератури* [8, 9]), а також картосхеми класифікації і типології країн з попередніх навчальних дисциплін (*політична географія* й *основи теорії суспільної географії*) та заповніть таблицю 1, яка буде слугувати інформаційною базою для вивчення політичної карти світу.

Примітки: використовуйте відповідні скорочення (**Ф** – федеративна, **У** – унітарна держава; **Р** – республіка, **АМ** – абсолютна монархія, **АтМ** – абсолютна теократична монархія, **КМ** – конституційна монархія, державний устрій для залежних територій слід позначати прочерком (-); рівні економічного розвитку – високий (**В**), середній (**С**), низький (**Н**); соціально-економічні типи країн – доіндустріальні (**ДІК**), нові індустріальні (**НІК**), старі індустріальні (**ІК**), постіндустріальні (**ПІК**); **столиці** та **адміністративні центри** позначають різними шрифтами тощо).

Таблиця 1.

«Візитки» країн Африки

Столиця або адмін. центр	Країна	Держ. устрій	Клас ек. розв.	Соц.-ек. тип	Образ
	Алжир				
	Ангола				
	Бенін				
	Ботсвана				
	Буркіна-Фасо				
	Бурунді				
	Габон				
	Гамбія				
	Гана				
	Гвінея				
	Гвінея-Бісау				
	Екваторіальна Гвінея				
	Джибуті				
	Ефіопія				
	Еритрея				
	Єгипет				
	Замбія				
	Західна Сахара				
	Зімбабве				
	Іспанська Північна Африка				
	Кабо-Верде				
	Камерун				
	Кенія				
	Коморські Острови				
	Конго (РК)				
	Конго (ДРК)				
	Кот-д'Івуар				

Столиця або адмін. центр	Країна	Держ. устрій	Клас ек. розв.	Соц.-ек. тип	Образ
	Лесото				
	Ліберія				
	Лівія				
	Маврикій				
	Мавританія				
	Мадагаскар				
	Малаві				
	Малі				
	Майотта				
	Марокко				
	Мозамбік				
	Намібія				
	Нігер				
	Нігерія				
	Республіка Південна Африка				
	Реюньйон				
	Руанда				
	Сан-Томе і Принсіпі				
	Свазіленд				
	Сент-Гелен				
	Сейшельські Острови				
	Сенегал				
	Сомалі				
	Судан				
	Південний Судан				
	Сьєрра-Леоне				
	Танзанія				
	Того				
	Туніс				
	Уганда				
	ЦАР				
	Чад				

Дайте відповіді на запитання:

1. Поясніть принципову відмінність у вживанні термінів «держава» і «країна».
2. Чим відрізняються адміністративні центри від столиць? Чому у залежних територій не може бути столиць?
3. Чому, на Ваш погляд, на африканському континенті абсолютно переважає республіканська форма правління?
4. Яку специфіку має форма правління «джамахирія»?
5. Країни яких класів і типів найчастіше зустрічаються в Африці?
6. Назвіть єдину в Африці індустріальну країну.
7. Назвіть «наймолодшу» африканську державу.
8. Виділіть всі африканські країни, в яких назва країни і столиці збігається.
9. Відшукайте якомога більше назв африканських країн, пов'язаних з назвою певного природного об'єкта (наприклад, озеро Чад – Республіка Чад). Про що свідчить велика кількість таких збігів?

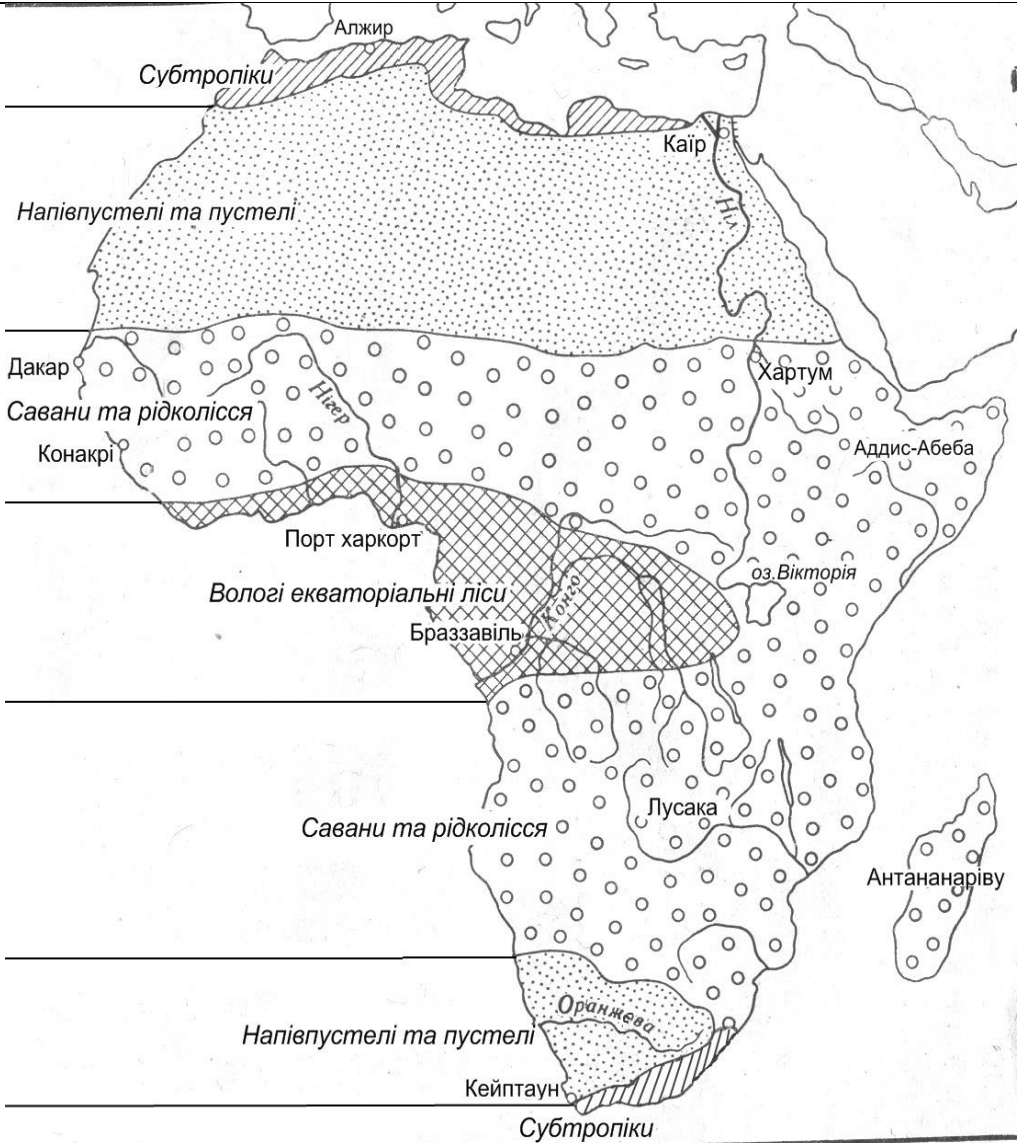
Спеціалізація сільського господарства країн Африки

%

Встановлені закономірності галузевого і територіального характеру слід відобразити у пояснювальній записці. При її складанні вкажіть на зміни у співвідношенні між рослинництвом і тваринництвом, вплив певних природних і соціально-економічних факторів на це співвідношення, регіональні відмінності в «наборі» товарних і споживчих культур тощо; оцініть масштаби поширення натурального господарства і товарної монокультури (наведіть конкретні приклади арахісових, бананових, ванільних, чайних, кавових, бавовняних, мохерових та інших подібних країн).

Якими чинниками можна пояснити той феномен, що найбільш сільськогосподарський континент світу має найгостріші продовольчі проблеми? Яку роль у вирішенні цих проблем може відіграти «зелена революція»?

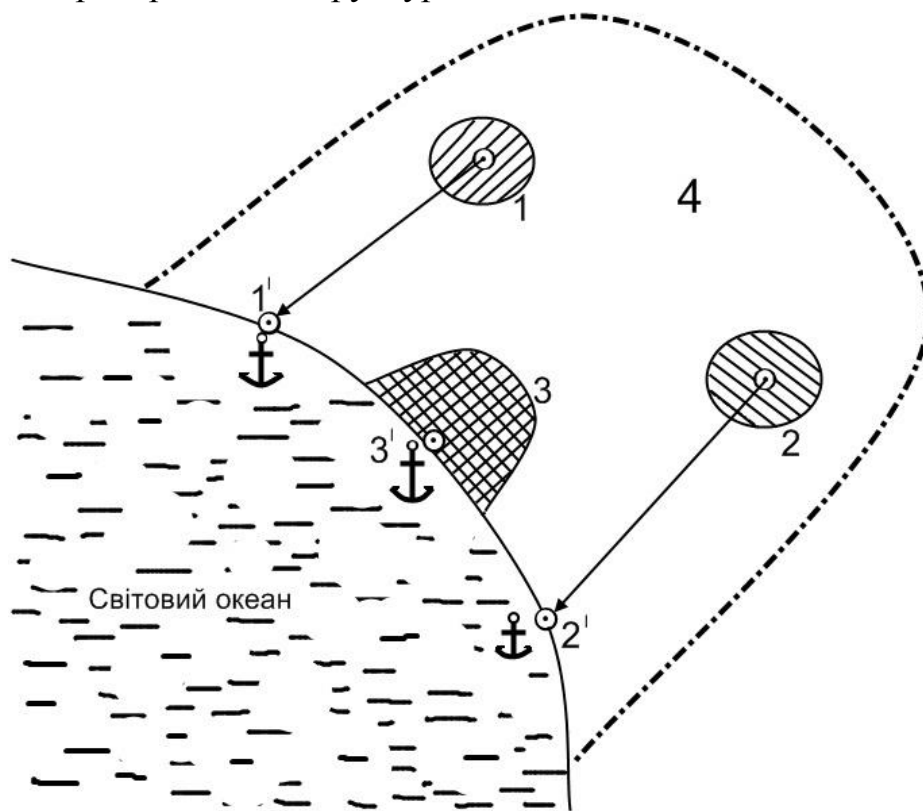
This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Товарне господарство	Споживче господарство	Зони поширення спеціалізації
		 <p>Алжир</p> <p>Субтропіки</p> <p>Каїр</p> <p>Напівпустелі та пустелі</p> <p>Дакар</p> <p>Савани та рідколісся</p> <p>Нігер</p> <p>Хартум</p> <p>Аддис-Абеба</p> <p>Порт харкорт</p> <p>Вологі екваторіальні ліси</p> <p>Браззавіль</p> <p>оз.Вікторія</p> <p>Савани та рідколісся</p> <p>Лусака</p> <p>Антананаріву</p> <p>Оранжева</p> <p>Напівпустелі та пустелі</p> <p>Кейптаун</p> <p>Субтропіки</p>

Завдання 3.

Вивчення особливостей територіальної структури господарства африканських країн

Згадайте специфіку вживання термінів «структура», «галузева структура», «територіальна структура», «географічний поділ праці», «колоніальна структура господарства» тощо (використовуйте словник [8]). Обґрунтуйте існування інерційності територіальних структур.

Умовні позначення:

- 1 – осередок високотоварного (плантаційного) землеробства;
- 2 – осередок розвитку гірничо-видобувної промисловості;
- 1', 2' – вузькоспеціалізовані порти, через які експортується сільськогосподарська або мінеральна сировина;
- 3 – столичний регіон з більш диверсифікованою галузевою структурою господарства;
- 3' – універсальний порт, що обслуговує столичний регіон;
- 4 – території з пануванням натурального господарства, повністю виключені з географічного поділу праці.

Рис. 1. Модель територіальної структури господарства африканських країн

Дайте відповіді на запитання:

1. Яким чином територіальні структури пов'язані з географічним (територіальним) поділом праці?
2. Які типи територіальних структур національних економік вам відомі? В чому полягають принципові відмінності між ними? Які переваги і недоліки має кожен названий тип?
3. До якого типу відноситься територіальна структура господарства більшості африканських країн?
4. Назвіть головні проблеми дрібноосередкового використання території країни (використовуйте рис. 1).
5. Чому африканські країни практикують перенесення столиць? Наведіть конкретні приклади та оцініть їх реальні соціально-економічні наслідки.

Завдання 4.

Побудова економіко-географічного профілю Нігерії

Заповніть відповідні клітинки таблиці над профілем – інформацією про галузеву структуру промисловості відповідних міських поселень; під профілем – інформацією про особливості природних умов та їх вплив на спеціалізацію сільського господарства; на самому профілі позначте найважливіші родовища корисних копалин. Використовуйте для цього рекомендовані підручники й атласи [1-5, 10].

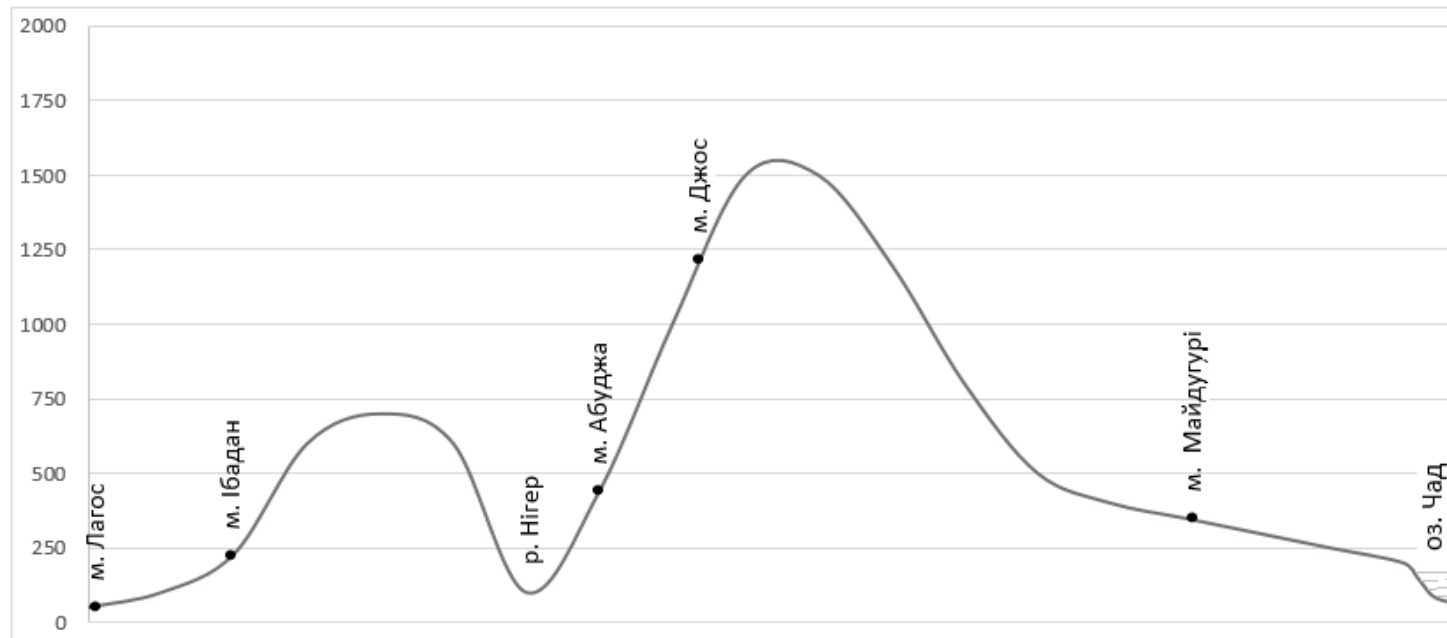
В аналітичній записці¹ виділіть сформовані елементи територіальної структури господарства, обґрунтуйте її віднесення до певного типу. Проаналізуйте позитивні і негативні риси сучасного стану господарства країни, оцініть перспективи її економічного розвитку та інтеграції до світового господарства. Запропонуйте програму подолання колоніальної структури (як в галузевому, так і територіальному відношенні), яка могла б стати фундаментом науково обґрунтованої регіональної політики держави, спрямованої на подолання існуючих диспропорцій та забезпечення однакових життєвих стандартів для всіх громадян.

[illegible]

¹Уявіть себе в ролі наукового консультанта президента Нігерії з питань регіональної політики.

Економіко-географічний профіль Нігерії

Спеціалізація промисловості	
-----------------------------	--

Спеціалізація с/г	
Ґрунти	
Ф/г країна	

Завдання 5.

Територіальна структура господарства ПАР

Нанесіть на відповідну контурну карту економічні райони ПАР та опорний каркас їх територій у вигляді головних міст і об'єктів транспортної мережі. Заповніть відповідну таблицю характеристики економічних районів, використовуючи рекомендовані підручники й атласи [1-5,10].

Дайте відповіді на запитання:

1. Назвіть всі країни, що мають сухопутний кордон з ПАР.
2. Чому ПАР називають «перфорованою країною»?
3. З якими геологічними формаціями пов'язані родовища алмазів?
4. Які етноси є найдавнішими мешканцями території ПАР?
5. Назвіть мовну сім'ю, до якої відносяться бушмени і готтентоти. В чому полягає її унікальність?
6. Хто і коли відкрив для світу південний край Африки?
7. Хто такі бури (або африканери)?
8. Яка подія увійшла в історію ПАР під назвою «Великий трек»?
9. Чому ПАР не використовує форму правління «Королівство Співдружності» та взагалі вийшла із складу британської Співдружності націй?
10. Що таке бантустани? Для чого їх створювали?
11. Скільки державних мов в ПАР сьогодні?
12. Порівняйте показник рівня урбанізації ПАР з українським та світовим.
13. Назвіть найбільше місто держави, яке є центром її ділової активності.
14. Як називається найбільша міська агломерація, що концентрує близько 40% населення країни?
15. Який вид палива є провідним у паливно-енергетичному балансі країни?
16. Назвіть головний напрямок міжнародної спеціалізації південноафриканського автомобілебудування.
17. Чому зайнятість у сільському господарстві становить 33% економічно активного населення, а вартість виробленої продукції – лише 5% ВВП?
18. Назвіть показник розораності території країни. Порівняйте його із світовим та українським.
19. Назвіть головну зернову культуру країни.
20. Яка галузь є головною у тваринництві ПАР?
21. Який вид транспорту є головним у внутрішніх вантажоперевезеннях?
22. Який вид транспорту є головним у зовнішніх вантажоперевезеннях?
23. Назвіть найбільший порт ПАР за вантажообігом.
24. Скільки районів репрезентують територіальну структуру господарства?
25. Який з економічних районів найбільший за площею?
26. В якому районі розташовано місто Кімберлі? Завдяки чому воно відомо?
27. Який економічний район вирізняється найбільш якісними природними кормовими угіддями?
28. Яка корисна копалина видобувається поблизу міста Велком?
29. На території якого району розташована офіційна столиця ПАР?
30. Який кольоровий метал отримують з ільменіту? В якому економічному районі ПАР його видобувають?

Територіальна структура господарства Південноафриканської Республіки

Назва району (склад території)	Спеціалізація		Головні міста
	промисловості	сільського господарства	

Завдання 6.

Політична карта Америки

Проаналізуйте статистичні додатки рекомендованих навчальних посібників (дивись *список рекомендованої літератури* [8, 9]), а також картосхеми класифікації і типології країн з попередніх навчальних дисциплін (*політична географія й основи теорії суспільної географії*) та заповніть таблицю 2, яка буде слугувати інформаційною базою для вивчення політичної карти світу.

Примітки: використовуйте відповідні скорочення (**Ф** – федеративна, **У** – унітарна держава; **Р** – республіка, **АМ** – абсолютна монархія, **АтМ** – абсолютна теократична монархія, **КМ** – конституційна монархія, державний устрій для залежних територій слід позначати прочерком (-); рівні економічного розвитку – високий (**В**), середній (**С**), низький (**Н**); соціально-економічні типи країн – доіндустріальні (**ДІК**), нові індустріальні (**НІК**), старі індустріальні (**ІК**), постіндустріальні (**ПІК**); **столиці** та **адміністративні центри** позначають різними шрифтами тощо).

Таблиця 2.

«Візитки» країн Америки

Столиця або адмін. центр	Країна	Держ. устрій	Клас ек.розв.	Соц.-ек. тип	Образ
Північна і Центральна Америка					
	Ангілья				
	Антигуа і Барбуда				
	Антильські Острови				
	Аруба				
	Багами				
	Барбадос				
	Беліз				
	Бермудські Острови				
	Віргінські Острови (Великобр.)				
	Віргінські Острови (США)				
	Гаїті				
	Гваделупа				
	Гватемала				
	Гондурас				
	Гренада				
	Гренландія				
	Домініка				
	Домініканська Республіка				
	Кайманові Острови				
	Канада				
	Коста-Ріка				
	Куба				
	Мартиніка				
	Мексика				
	Монтсеррат				
	Нікарагуа				
	Панама				
	Пуерто-Рико				

Столиця або адмін. центр	Країна	Держ. устрій	Клас ек.розв.	Соц.-ек. тип	Образ
	Сальвадор				
	Сен-П'єр і Мікелон				
	Сент-Кітс і Невіс				
	Сент-Вінсент і Гренадіни				
	Сент-Люсія				
	США				
	Теркс і Кайкос				
	Тринідад і Тобаго				
	Ямайка				
Південна Америка					
	Аргентина				
	Болівія				
	Бразилія				
	Венесуела				
	Гайана				
	Гвіана (Французька Гвіана)				
	Колумбія				
	Парагвай				
	Перу				
	Суринам				
	Уругвай				
	Фолклендські (Мальвінські) Острови				
	Чилі				
	Еквадор				

Дайте відповіді на запитання:

1. Назвіть найбільші держави Америки за площею та чисельністю населення.
2. Поясніть досить широку представленість в досліджуваному регіоні «Королівств Співдружності». Як називається посада очільників таких країн?
3. Чим відрізняються країни, що входять до організації британської Співдружності націй від держав, що мають цю Співдружність як форму правління?
4. Чому, на Ваш погляд, в Америці зовсім не зустрічаються монархії як форми правління?
5. Країни яких економічних класів і соціально-економічних типів найчастіше зустрічаються в Америці?
6. Назвіть єдину в Америці постіндустріальну країну.
7. Скільки в Америці (старих) індустріальних країн? Які структурні особливості має їхня економіка?
7. Скільки в Америці країн «Великої сімки»? Назвіть їх.
8. Чим пояснюється той факт, що в Карибському регіоні представлено так багато країн-«готелів»?
9. Обґрунтуйте поділ Америки як частини світу на Англо-Америку та Латинську Америку. Яка мова і релігія найчастіше представлені в Латинській Америці?
10. Поясніть більш високий рівень розвитку латиноамериканських країн «третього світу» у порівнянні з африканськими та навіть азійськими.
11. Чому Фолклендські (Мальвінські) Острови на політичній карті світу показують білим кольором?

Завдання 7.

Територіальна структура господарства Канади

Нанесіть на відповідну контурну карту економічні райони (підрайони) Канади та опорний каркас їх територій у вигляді головних міст і провідних об'єктів транспортної мережі. Заповніть відповідну таблицю характеристики районів, використовуючи рекомендовані підручники й атласи [1-5, 10].

Дайте відповіді на запитання:

1. Яку площу займає Канада? Яке це місце в світі?
2. Назвіть чисельність населення Канади. До якого класу відноситься країна за людністю?
3. Порівняйте показник густоти населення Канади із світовим.
4. Визначте форму правління в Канаді.
5. Визначте форму адміністративно-територіального поділу країни.
6. Оцініть рівень урбанізації Канади, назвіть найбільше місто країни.
7. Назвіть найбільшу форму розселення на території країни.
8. Який вид енергії переважає в електроенергетичному балансі Канади?
9. Назвіть головні особливості металургійного комплексу країни?
10. Назвіть групу провінцій, що стали основним аграрним регіоном країни.
11. Якими операційними одиницями представлена територіальна структура господарства Канади?
12. Який район вирізняється найбільшими обсягами ВВП?
13. Які провінції входять до складу Центрального економічного району?
14. Яка провінція стала ядром формування франко-канадської нації?
15. Яку провінцію називають «хлібним кошиком» Канади?
16. Який економічний район став «тихоокеанським фасадом» країни?
17. Назвіть провінції, що утворюють Атлантичний економічний район.
18. Яка з канадських провінцій спеціалізується на вилові тріски?
19. Яка подія стала причиною канадсько-французької «тріскової війни»?
20. Який канадський острів отримав назву «картопляного»?
21. Як називається адміністративна одиниця, створена для збереження традиційного способу життя автохтонного населення Канадської Півночі?
22. Назвіть адміністративний центр Нунавуту.
23. На якому з островів Канадського Арктичного архіпелагу розташована «ескімоська столиця»?
24. Назвіть найбільше місто Атлантичного району.
25. Назвіть найбільший за вантажообігом порт країни. В якій провінції та на березі якого океану він розташований?
26. Чим прославився французький моряк Жак Картьє?
27. Який «образ» має Канада в сучасному світі?
28. Назвіть всі країни, які створили інтеграційне угруповання NAFTA. Які завдання воно вирішує? Як Ви оцінюєте перспективи його розвитку?

- I - Центральний
- II - Степовий
- III - Далекий Захід
- IV - Атлантичний
- V - Північний

Квебек... - межі і назви провінцій
і територій
- межі районів

Назва району (склад території)	Спеціалізація		Головні міста
	промисловості	сільського господарства	

Завдання 8.

Територіальна структура господарства США

Нанесіть на відповідну контурну карту економічні зони і райони США та опорний каркас їх територій у вигляді головних міст і провідних об'єктів транспортної мережі. Заповніть відповідну таблицю характеристики районів, використовуючи рекомендовані підручники й атласи [1-5, 10].

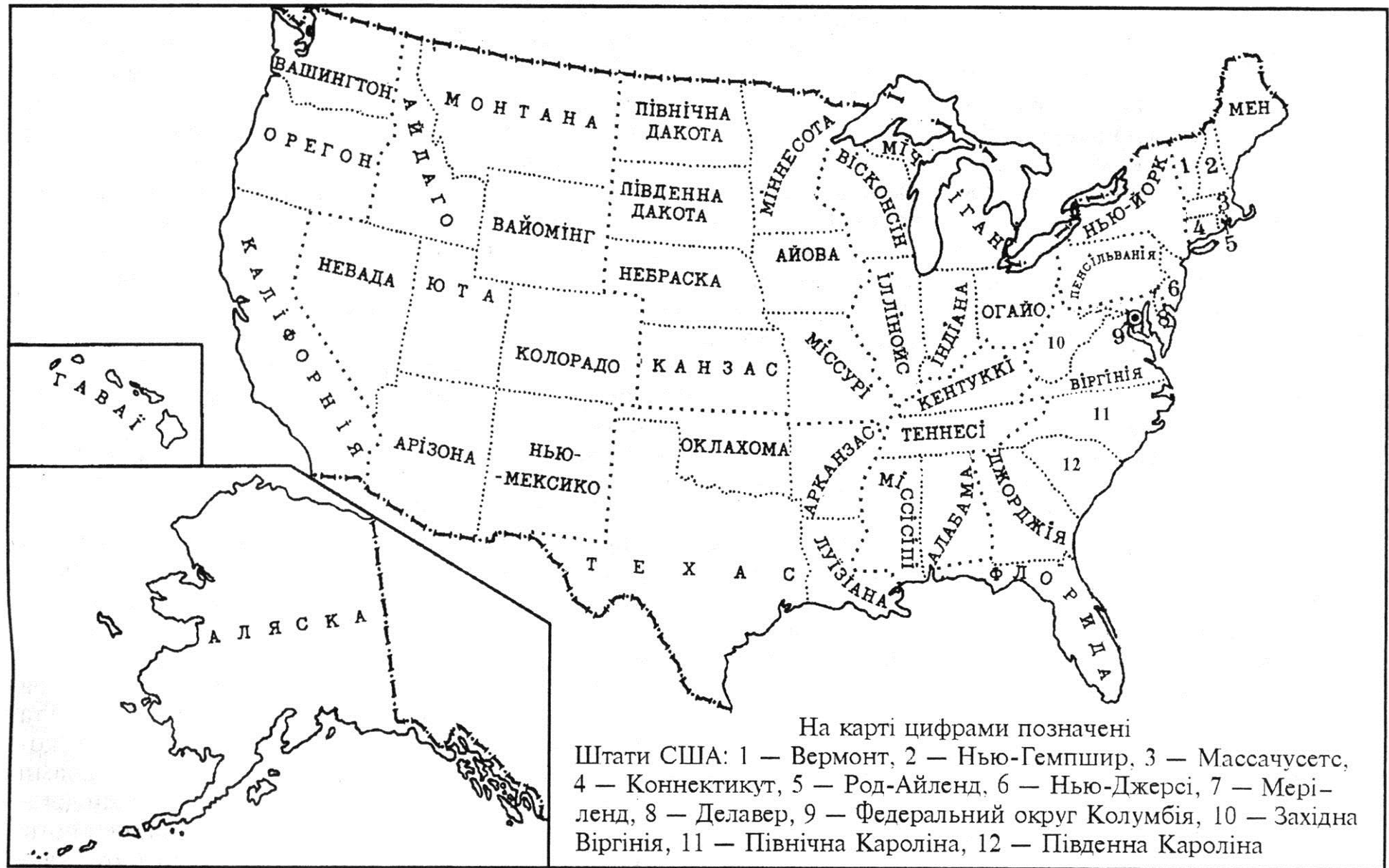
Дайте відповіді на запитання:

1. Яку площу займають США? Яке це місце в світі?
2. Чому в США наявне населення значно перевищує постійне?
3. Назвіть кількість адміністративно-територіальних одиниць країни. Які штати і чому називають суміжними?
4. Як можна схарактеризувати статус Пуерто-Ріко?
5. Скільки сухопутних сусідів має США? Назвіть їх. Оцініть цей факт з військово-стратегічної та економічної точок зору.
6. Доведіть, що США є постіндустріальною країною.
7. Проаналізуйте історію заселення території США. Хто такі «янки»?
8. Чому в США відмовилися від поділу населення на міське і сільське?
9. Назвіть всі мегаполіси США.
10. Виділіть регіони США з найвищою та найнижчою густотою населення.
11. На підставі зіставлення яких показників в США виділяють «сонячний» і «морозний» пояси?
12. Який вид палива переважає в паливно-енергетичному балансі (ПЕБ) США?
13. Які виробничо-економічні чинники призвели до появи «міст-привидів»?
14. Яка галузь промисловості відіграла ключову роль у формування «американського способу життя»?
15. Який регіон США і чому є лідером у хімічній промисловості?
16. Назвіть провідну галузь харчової промисловості США та її головний центр.
17. Яку подію в історії розвитку текстильної промисловості США назвали «втечею на Південь»?
18. Дією яких факторів можна пояснити перетворення саме Нью-Йорку на найбільший центр швейної, трикотажної, хутряної, ювелірної (та в цілому легкої) промисловості не тільки США, але й всього світу?
19. Схарактеризуйте галузеву структуру сільського господарства США.
20. Назвіть основні елементи територіальної структури рослинництва США.
21. Назвіть основні елементи територіальної структури тваринництва США.
22. Який океан відіграє найважливішу роль у вилові риби і заготівлі морепродуктів? Назвіть найбільший центр рибопереробки.
23. Назвіть головні види транспорту в США за вантажо- та пасажирообігом у внутрішніх та зовнішніх зв'язках.
24. Назвіть економічні зони США, обґрунтуйте історичну зумовленість та соціально-економічну об'єктивність відмінностей між ними.
25. Скільки економічних районів прийнято виділяти в територіальній структурі господарства США?

26. Які економічні райони своєю виробничою структурою найкраще репрезентують постіндустріальність економіки США?
27. Чому, на Ваш погляд, серед назв економічних районів не фігурує «Північно-Атлантичний район»?
28. Назвіть найбільше місто Середньо-Атлантичного району.
29. В якому місті США розташована штаб-квартира ООН?
30. Який економічний район і чому називають «американським Руром»?
31. До складу якого економічного району входять штати Вірджинія (Вірґінія) і Західна Вірджинія (Західна Вірґінія)?
32. На території якого економічного району розташовується місто Вашингтон?
33. Які сільськогосподарські культури є супутніми бавовнику в межах бавовницької смуги Півдня?
34. Який з економічних районів і чому сьогодні є найбагатшим та найдинамічнішим в США?
35. Який економічний район США приймає найбільшу кількість рекреантів? Назвіть його найвідоміший курорт.
36. Який економічний район США виробляє найбільше електроенергії?
37. Назвіть економічний район з найвищим лісоресурсним потенціалом та найбільшими обсягами деревообробки.
38. Виділіть провідну галузь промисловості Аляски.
39. Назвіть найбільший населений пункт Аляски.
40. Назвіть найвідомішу курортну зону Гаваїв та острів, де вона розташована.

Назва району (склад території)	Спеціалізація		Головні міста
	промисловості	сільського господарства	

Територіальна структура господарства США

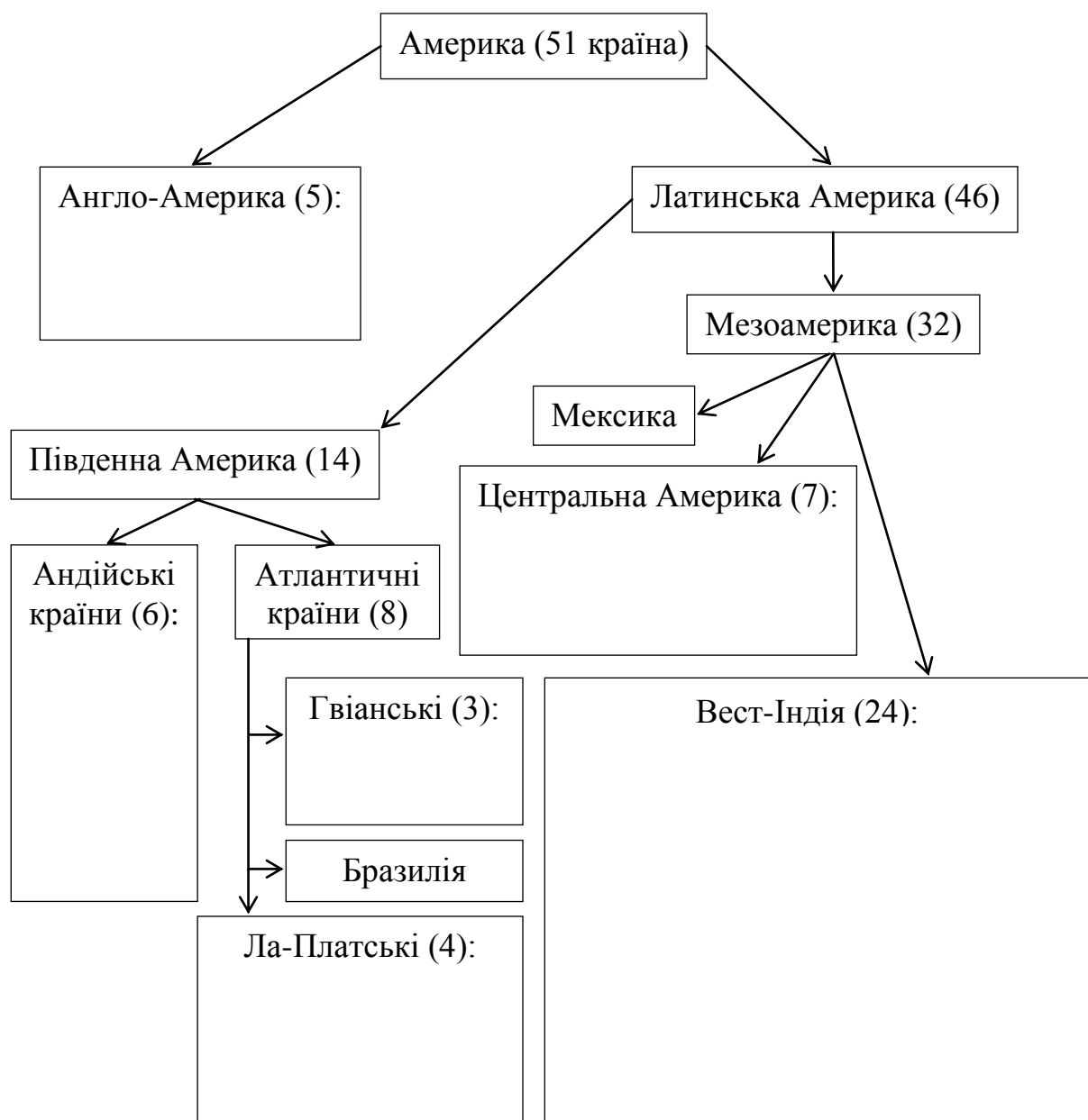
Завдання 9.

Субрегіональний поділ Америки. Латинська Америка.

Заповніть наведену нижче схему вивчення субрегіонального поділу Америки як частини світу, використовуючи рекомендовані підручники й атласи.

Дайте відповіді на запитання:

1. Назвіть спільні риси країн Америки в географічному положенні, політичній та економічній історії, етногенезі сучасних націй тощо.
2. Розгляньте особливості походження і вживання назв «Латинська Америка» і «Вест-Індія». Висловіть особисте ставлення.
3. Схарактеризуйте історію деколонізації Латинської Америки та її вплив на участь країн в міжнародному поділі праці.
4. Виділіть найбільш та найменш розвинені країни субрегіонів.
5. Поясніть феномен індустріального статусу Аруби та Нідерландських Антильських Островів.

Завдання 10.

Територіальна структура господарства Куби

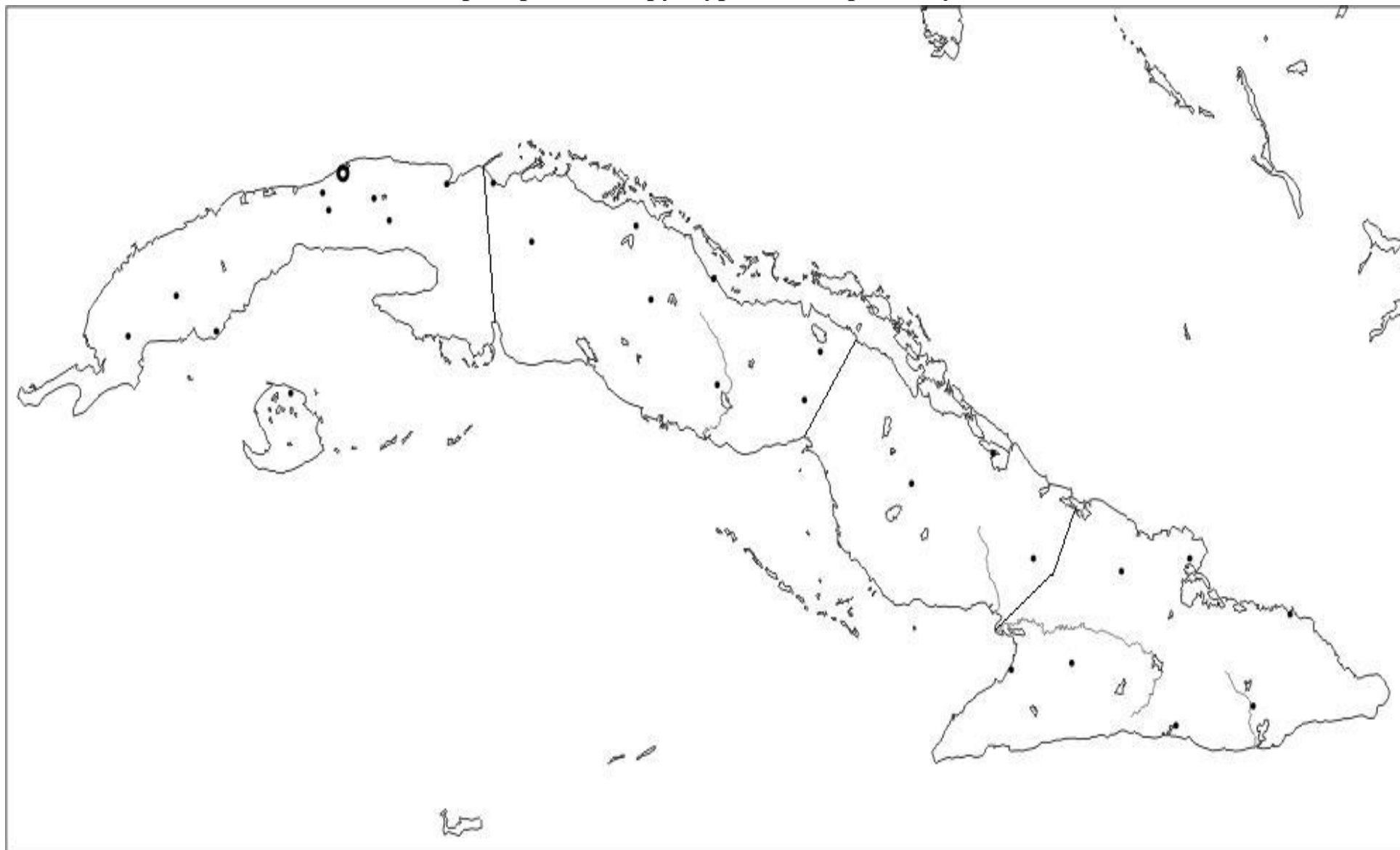
Нанесіть на відповідну контурну карту економічні райони Куби та опорний каркас їх територій у вигляді головних міст і провідних об'єктів транспортної мережі. Заповніть відповідну таблицю характеристики районів, використовуючи рекомендовані підручники й атласи [1-5, 10].

Дайте відповіді на запитання:

1. До якого типу можна віднести суспільно-географічне положення Куби?
2. Чому на гербі Куби зображено ключ?
3. Назвіть рік «карибської кризи» та вкажіть її чинники і спосіб вирішення.
4. Поясніть специфіку використання терміну «ембарго».
5. Наведіть приклади кубинських бухт-«сумок».
6. Назвіть головний за вантажо- та пасажирообігом порт країни.
7. Назвіть несприятливі фізико-географічні процеси і явища, що ускладнюють господарську діяльність на Кубі.
8. Чому Куба відноситься до лісодефіцитних країн?
9. Яка корисна копалина Куби є найважливішою навіть за мірками світового господарства в цілому?
10. Який недолік природно-ресурсного потенціалу найбільше перешкоджає індустріалізації країни?
11. Схарактеризуйте специфіку етногенезу кубинської нації.
12. Назвіть державну мову і пануючу релігію Куби.
13. Оцініть рівень урбанізації країни.
14. Назвіть найщільніше заселену частину Куби.
15. Чому Куба не може забезпечити себе продуктами харчування?
16. Назвіть головну зернову культуру Куби.
17. Назвіть населений пункт, в якому розташований завод тростинозбиральних комбайнів. До якого економічного району він входить?
18. Назвіть головну галузь промислового комплексу країни.
19. Чому борошномельна промисловість Куби тяжіє до портів?
20. Яка товарна група переважає у вартості кубинського імпорту?
21. Який економічний район Куби має найвищий рівень розвитку?
22. Назвіть найбільше місто Західно-Центрального економічного району.
23. Який район виділяється значними масштабами вирощування цитрусових, манго, ананасів; консервною, сокоекстрактною та ромовою промисловістю?
24. В якому економічному районі сформувався виробничий кластер кольорової металургії? Назвіть найважливіші центри галузі.
25. Назвіть головний господарський центр Східного економічного району.
26. На території якого економічного району розташована американська військова база Гуантанамо?
27. Назвіть хоч один економічний район країни, в структурі сільського господарства якого переважало б тваринництво.
28. Назвіть найвідоміший кубинський курорт. В якому економічному районі він розташований?

Територіальна структура господарства Куби

Назва району (склад території)	Спеціалізація		Головні міста
	промисловості	сільського господарства	

Завдання 11.

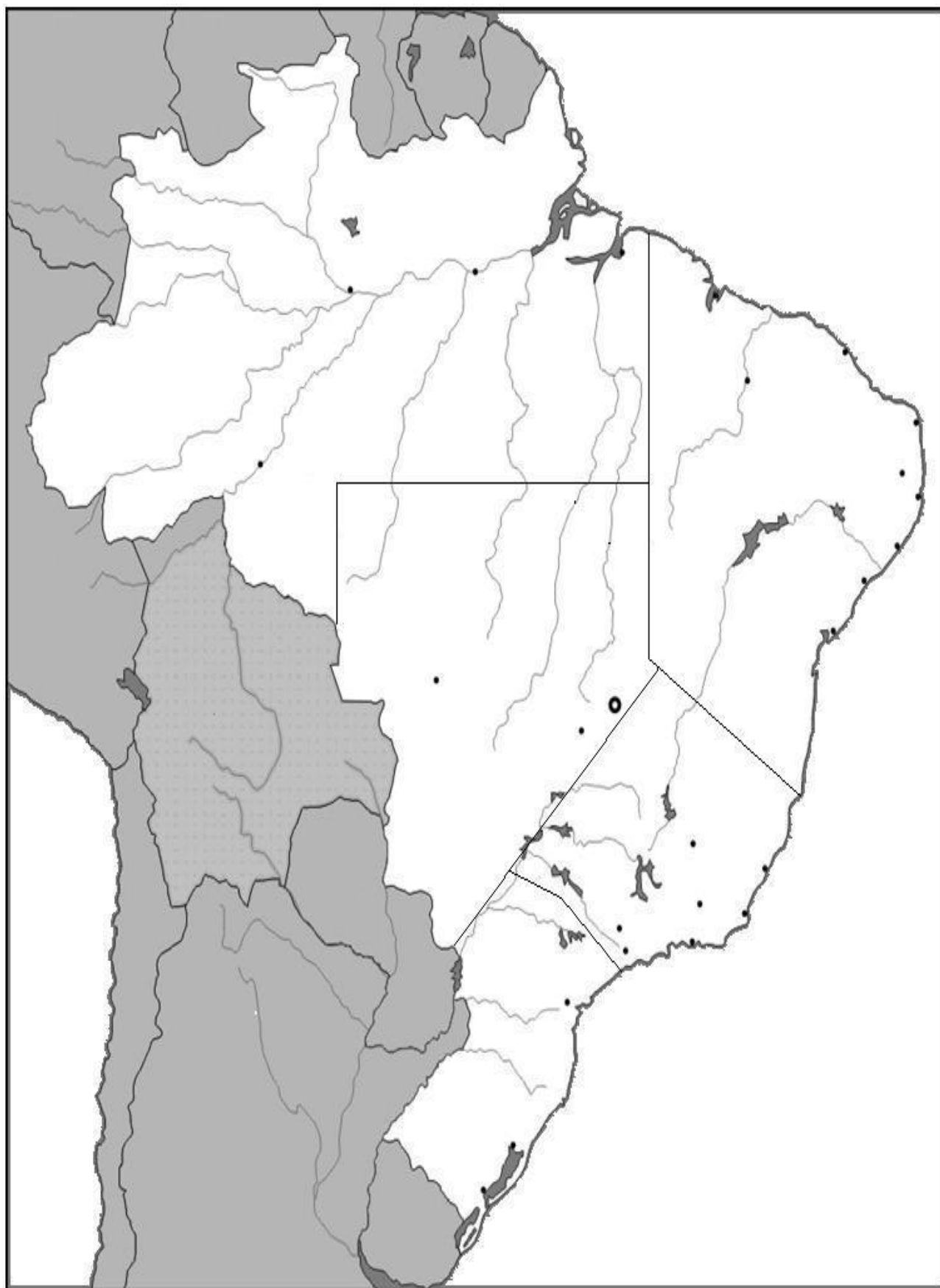
Територіальна структура господарства Бразилії

Нанесіть на контурну карту економічні райони Бразилії та опорний каркас їх територій у вигляді головних міст і провідних об'єктів транспортної мережі. Заповніть відповідну таблицю характеристики районів, використовуючи рекомендовані підручники й атласи [1-5, 10].

Дайте відповіді на запитання:

1. До якого типу можна віднести суспільно-географічне положення Бразилії?
2. Оцініть площу та чисельність населення Бразилії.
3. Схарактеризуйте адміністративно-територіальний устрій країни.
4. Оцініть переваги і недоліки природно-ресурсного потенціалу (ПРП) Бразилії.
5. Як структура ПРП країни впливає на структуру її паливно-енергетичний та електроенергетичний баланси?
6. Назвіть найпотужнішу ГЕС Бразилії. На якій річці вона збудована?
7. Схарактеризуйте особливості етногенезу бразильської нації.
8. Оцініть масштаби української діаспори Бразилії.
9. Чому Амазонію називають «демографічною пустелею»?
10. Чому в Бразилії переважає хибна урбанізація?
11. Як виглядає демографічна формула Бразилії?
12. Яку специфіку має металургійний комплекс країни?
13. Назвіть головну галузь харчової промисловості Бразилії.
14. Оцініть співвідношення між рослинництвом і тваринництвом у Бразилії.
15. Назвіть культури -«стимулятори», які Бразилія експортує.
16. Назвіть місце Бразилії в світі за поголів'ям великої рогатої худоби. Який напрям переважає у скотарстві країни?
17. Яка країна є головним торговим партнером Бразилії?
18. Скільки економічних районів прийнято виділяти в територіальній структурі господарства країни? Проранжуйте їх за економічним потенціалом.
19. На який район припадає 75% вартості продукції обробної промисловості?
20. Назвіть головний господарський центр Південного економічного району.
21. Назвіть єдиний в Бразилії економічний район, де в структурі вартості сільськогосподарської продукції переважає тваринництво.
22. Який район Бразилії володіє найбільшим гідроенергетичним потенціалом?
23. В якому економічному районі утворилася зона екологічного лиха під назвою «бухта смерті» (Камасарі) і чому?
24. Назвіть першу столицю незалежної Бразилії. Як можна пояснити вибір місця її розташування?
25. В якому економічному районі розташована сучасна столиця Бразилія?
26. Назвіть найбільший за площею, але найменший за чисельністю населення економічний район країни.
27. Назвіть головне місто Амазонії.
28. Навіщо в Бразилії розробляється проект чергового перенесення столиці, цього разу – в Амазонію?

Територіальна структура господарства Бразилії

Назва району (склад території)	Спеціалізація		Головні міста
	промисловості	сільського господарства	

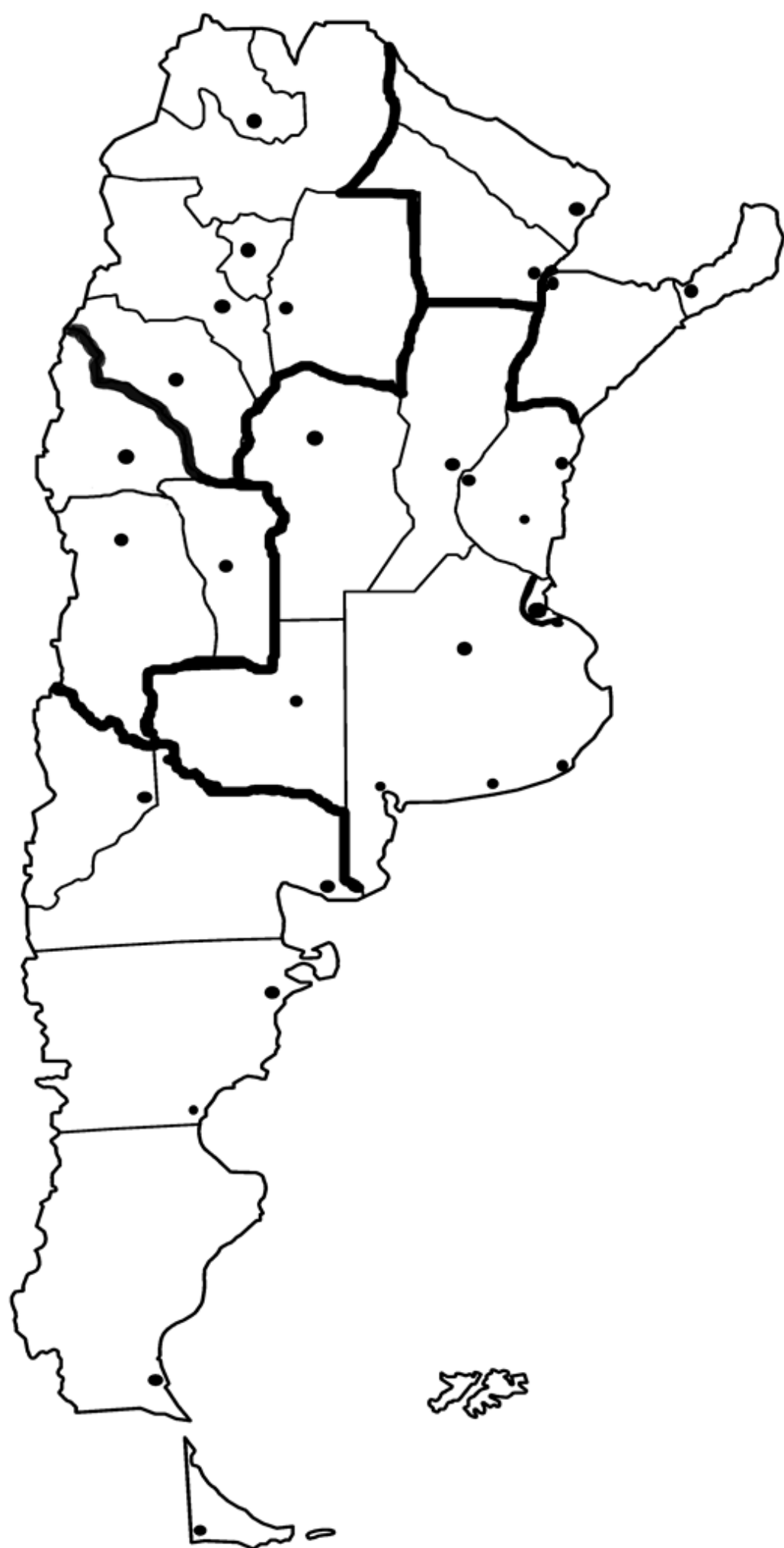
Завдання 12.

Територіальна структура господарства Аргентини

Нанесіть на відповідну контурну карту економічні райони Аргентини та опорний каркас їх територій у вигляді головних міст і провідних об'єктів транспортної мережі. Заповніть відповідну таблицю характеристики районів, використовуючи рекомендовані підручники й атласи [1-5, 10].

Дайте відповіді на запитання:

1. До якого типу можна віднести суспільно-географічне положення Аргентини?
2. Порівняйте площу Аргентини та України.
3. Назвіть найвищу точку державної території Аргентини.
4. Оцініть забезпеченість країни земельними, водними (зокрема гідроенергетичними), лісовими ресурсами.
5. Проаналізуйте демографічну формулу Аргентини.
6. За що аргентинську столицю прозвали «головою гіганта на тулубі карлика»?
7. Схарактеризуйте особливості автомобільної промисловості Аргентини.
8. Назвіть головну галузь хімічної промисловості Аргентини.
9. Яка галузь промисловості володіє найвищим експортним потенціалом?
10. Проаналізуйте співвідношення рослинництва і тваринництва в сільському господарстві Аргентини.
11. Яка група культур займає найбільші посівні площі?
12. Назвіть провідну технічну культуру Аргентини.
13. Назвіть головні галузі тваринництва та їх напрями.
14. Який вид транспорту є головним у внутрішньому сполученні країни?
15. Який вид транспорту найважливіший для зовнішніх зв'язків Аргентини?
16. Які природні об'єкти Аргентини приваблюють найбільше туристів?
17. Назвіть найвідоміший морський курорт Аргентини.
18. До якого типу відноситься територіальна структура господарства країни?
19. Які економічні райони створюють господарське «ядро» національної економіки Аргентини та визначають її експортний потенціал?
20. Вкажіть головний район розвитку експортного сільського господарства.
21. Назвіть аргентинське місто, яке вважається світовою столицею м'яса.
22. Який економічний район в Аргентині вирізняється найбільш розгалуженою структурою та найвищим рівнем розвитку машинобудування?
23. Яке місто називають неофіційною «столицею півночі»?
24. Яке місто і чому називають «містом сонця і гарного вина? В якому районі воно розташовано?
25. Назвіть найвідсталіший економічний район Аргентини.
26. Назвіть головні галузі господарства Чако.
27. Який район відзначається найбільшими обсягами лісозаготівель?
28. Який район спеціалізується на вирощуванні єрба-мате?
29. Назвіть найбільший за площею, але найменш заселений район країни.
30. Вкажіть найбільше місто Патагонії.
31. Найпівденніше місто світу розташовано в аргентинській частині острова Вогняна Земля. Назвіть його.

Назва району (склад території)	Спеціалізація		Головні міста
	промисловості	сільського господарства	

Завдання 13.

Політична карта Австралії та Океанії

Проаналізуйте статистичні додатки рекомендованих навчальних посібників [8, 9], а також картосхеми класифікації і типології країн з попередніх навчальних дисциплін (*політична географія* й *основи теорії суспільної географії*) та заповніть таблицю 3, яка буде слугувати інформаційною базою для вивчення політичної карти світу.

Примітки: використовуйте відповідні скорочення (**Ф** – федеративна, **У** – унітарна держава; **Р** – республіка, **АМ** – абсолютна монархія, **АтМ** – абсолютна теократична монархія, **КМ** – конституційна монархія, державний устрій для залежних територій слід позначати прочерком (-); рівні економічного розвитку – високий (**В**), середній (**С**), низький (**Н**); соціально-економічні типи країн – доіндустріальні (**ДІК**), нові індустріальні (**НІК**), старі індустріальні (**ІК**), постіндустріальні (**ПІК**); **столиці** та **адміністративні центри** позначають різними шрифтами тощо).

Таблиця 3.

«Візитки» країн Австралії та Океанії

Столиця або адмін. центр	Країна	Держ. устрій	Клас ек.розв.	Соц.-ек. тип	Образ
	Австралійський Союз				
	Вануату				
	Гуам				
	Західне Самоа				
	Кірибаті				
	Кука Острови				
	Маршаллові Острови				
	Науру				
	Ніуе				
	Нова Зеландія				
	Нова Каледонія				
	Норфолк				
	Палау				
	Папуа – Нова Гвінея				
	Північні Маріанські Острови				
	Піткерн				
	Соломонові Острови				
	Східне (Американське) Самоа				
	Токелау				
	Тонга				
	Тувалу				
	Уолліс і Футуна				
	Федеративні Штати Мікронезії				
	Фіджі				
	Французька Полінезія				

Завдання 14.

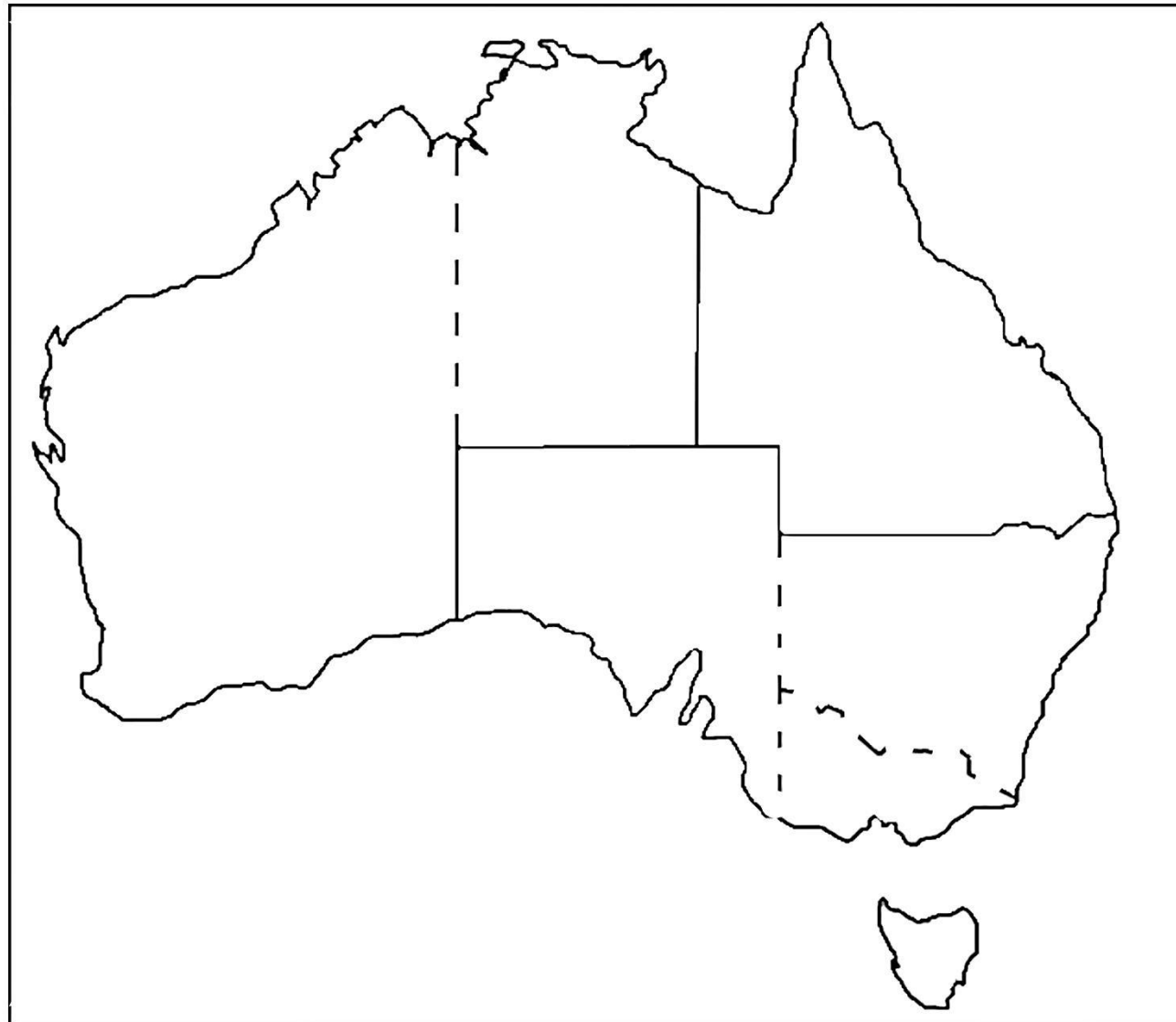
Територіальна структура господарства Австралії

Нанесіть на відповідну контурну карту економічні райони Австралії та опорний каркас їх територій у вигляді головних міст і провідних об'єктів транспортної мережі. Заповніть відповідну таблицю характеристики районів, використовуючи рекомендовані підручники й атласи [1-5, 10].

Дайте відповіді на запитання:

1. До якого типу можна віднести суспільно-географічне положення Австралії?
2. Оцініть площу та чисельність населення Австралії.
3. Розкрийте специфіку форми правління держави Австралійський Союз.
4. До якого типу відноситься столиця Австралії Канберра?
5. Назвіть рослинний і тваринний символи Австралії.
6. Вкажіть провідний паливно-енергетичний ресурс країни.
7. Як називається провідний центр видобутку алмазів Австралії?
8. Схарактеризуйте демографічну формулу Австралії.
9. Яка пересічна густота населення країни? Порівняйте цей показник із середньосвітовим та українським.
10. Назвіть провідні галузі машинобудування Австралії.
11. Схарактеризуйте галузеву структуру хімічної промисловості Австралії.
12. Проаналізуйте галузеву структуру харчової промисловості країни.
13. Яка галузь промисловості займає в Австралії 1-е місце за вартістю виробленої продукції?
14. Оцініть співвідношення між рослинництвом і тваринництвом.
15. Назвіть головну галузь тваринництва Австралії.
16. Вкажіть головну зернову культуру Австралії.
17. Назвіть головну олійну культуру країни.
18. Який вид транспорту відіграє головну роль у внутрішньому сполученні?
19. Назвіть країну – головного торгового партнера Австралії.
20. Який економічний район Австралії вирізняється найсприятливішими природними умовами, найвищим рівнем урбанізації та індустріалізації?
21. Назвіть адміністративно-територіальні одиниці, що входять до складу Південно-Східного економічного району.
22. Назвіть три найбільших міста Південно-Східного району.
23. До складу якого економічного району входить штат Квінсленд?
24. Назвіть галузі спеціалізації Північно-Східного району в промисловості і сільському господарстві.
25. Який економічний район найбільший за площею?
26. Назвіть найбільше місто Західно-Центрального району.
27. Яке австралійське місто виконує функції «полюсу росту» у внутрішніх важкодоступних пустельних районах?
28. Який економічний район став лідером у розвитку рибальства?
29. Назвіть економічні об'єкти, що стали фундаментом для господарського комплексу Тасманії.
30. Назвіть головний економічний центр Тасманії.

Територіальна структура господарства Австралії

Економічні райони:

Назва району (склад території)	Спеціалізація		Головні міста
	промисловості	сільського господарства	

Завдання 15.

Суспільно-географічна характеристика Нової Зеландії

Вивчіть особливості географічного положення країни, її природно-ресурсного, демографічного і трудового потенціалу; галузеву і територіальну структуру господарства, використовуючи рекомендовані підручники й атласи [1-5, 10].

Дайте відповіді на запитання:

1. До якого типу належить суспільно-географічне положення Нової Зеландії?
2. Назвіть країну – найближчого сусіда Нової Зеландії. Оцініть відстань до неї.
3. Оцініть чисельність населення країни.
4. Схарактеризуйте показник густоти населення в Новій Зеландії та його внутрішні відмінності.
4. Яку форму правління має Нова Зеландія?
5. По відношенню до яких країн Нова Зеландія є метрополією?
6. Як називається автохтонний етнос країни?
7. Як себе називають представники англоновозеландської нації?
8. Чому Нову Зеландію називають «тричі відкритою країною»?
9. Проаналізуйте породний склад лісів та показник лісистості країни.
10. Чому новозеландці не ведуть вирубки лісів?
11. Які складові ПРП Нової Зеландії є найважливішими?
12. Назвіть «трійку» галузей, що лідирують у вартості виробленої промислової продукції.
13. Які підгалузі харчової промисловості вирізняються найбільшими масштабами виробництва?
14. Проаналізуйте співвідношення між рослинництвом і тваринництвом.
15. Назвіть головну галузь тваринництва Нової Зеландії.
16. Яке місце в світі за поголів'ям овець на душу населення займає країна?
17. Назвіть провідну технічну культуру Нової Зеландії.
18. Яка подія дала поштовх розвитку міжнародного туризму в країні?
19. Який вид транспорту є головним у внутрішніх зв'язках?
20. Назвіть найбільший за вантажообігом порт країни.
21. Дією якого чинника можна пояснити порівняно «просту» територіальну структуру господарства Нової Зеландії?
22. Назвіть господарський центр Північного району та й всієї Нової Зеландії.
23. Назвіть новозеландське місто, що має образ «термального заповідника», «розплідника вулканів», «столиці мінеральних джерел» тощо.
24. Назвіть найбільше місто Південного району.
25. Яке новозеландське місто прославилось як «світова столиця пригод»?
26. Назвіть галузі промислової і сільськогосподарської спеціалізації Південного економічного району.
27. Де розташований та як називається найбільший в країні національний парк?
28. Яка група товарів залишається головною у вартості експорту країни?
29. Який товарний продукт займає 1-е місце за вартістю в імпорті країни?

Рекомендована література

1. Атлас вчителя. К.: ДНВП «Картографія», 2010. 328 с.
2. Атлас. Соціальна і економічна географія світу. 10 клас. – К.: ПрАТ «Інститут передових технологій», 2013-... 48 с.
3. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу. К. ВЦ «Академія», 2003. 688 с.
4. Економічна і соціальна географія світу / За ред. С.П. Кузика. Львів: Світ, 2003. 672 с.
5. Масляк П.О. Країнознавство. К.: Знання, 2007. 292 с.
6. Сюткін С.І., Леонтєва Г.Г. Економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни. Книга-зошит. Суми: Університетська книга, 2003. 246 с.
7. Сюткін С.І., Грек В.А., Леонтєва Г.Г. Економічна і соціальна географія. Тести. Суми: Нота бене, 2004. 120 с.
8. Сюткін С.І. Суспільна географія: термінологічний словник. Суми: ВПП «Фабрика друку», 2015. 56 с.
9. Сюткін С.І. Політична географія. Суми: ВПП «Фабрика друку», 2017. 124 с.
10. Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни. К.: Либідь, 2000. 416 с.
11. Яценко Б.П., Бабарицька В.К. Країнознавство: основи теорії. К.: Либідь, 2009. 312 с.

Електронні ресурси

1. Основні огляди і доповіді ООН в економічній і соціальній сферах: <http://www.un.org/russian/esa/surveus.htm>
2. Проект «Всемирная география»: <http://worldgeo.ru/>
3. Організація об'єднаних націй: <http://www.un.org>
4. World Urbanization Prospects: <http://esa.un.org/unpd/wup/>
5. Міжнародна організація праці (МОП): <http://www.ilo.org>
6. Міжнародна організація з міграції (МОМ): <http://www.iom.org>
7. Всесвітня організація з охорони здоров'я: <http://www.who.org>
8. Світовий банк: <http://www.worldbank.org>
9. Світова книга фактів ЦРУ США: <http://www.cia.gov/librari/publications/the-world-factbook/>
10. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН: <http://www.fao.org>
11. Конференція ООН з торгівлі і розвитку: <http://www.unctad.org>
12. Общественная география современного мира: <http://files.school-collektion.edu.ru/dlrstore/00000c51-1000-4ddd-517d-3600483aebf5/index.htm>

СЮТКІН Сергій Іванович

**Регіональна економічна і соціальна географія:
робочий зошит для самостійної роботи студентів.**

**Частина II.
Африка, Америка та Австралія з Океанією**

Відповідальний за випуск *Корнус О.Г.*

Комп'ютерний набір *Сюткін С.І.*

Підписано до друку 24.01.18.

Формат 60×84/8. Гарнітура Times New Roman.

Папір офсетний. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 4,65.

Ум. фарб.-відб. 4,65. Обл.-вид. арк. 3,73.

Тираж 50 прим. Вид. № 5.

Видавець і виготовлювач:

ФОП Цьома С.П. 40002, м. Суми, вул. Роменська, 100.

Тел.: 066-293-34-29

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

серія ДК, № 5050 від 23.02.2016.